

VEJLEDNING VEDR. BORGERES SEKSUELLE BEHOV

Udarbejdet af	Navn, titel: Christine Vammen kvalitets- og udviklingskonsulent og Cecilie Høstaker Udviklingssygeplejerske Dato: 2020-29-03
Revideret af	Navn, titel: Cecilie Høstaker Udviklingssygeplejerske Dato: 26/7-2022
Godkendt af	Navn, titel: Afdelingsleder for Plejecentrene Henriette Juhl Dato: 2022-29-03
Version	Nr.: 1.1
Formål	<ul style="list-style-type: none"> - At synliggøre hvilke indsatser der er mulige for at få afdækket borgerens seksuelle behov - At systematisere indsatsen i forhold til borgerens seksuelle behov
Instruksens virkningsområde	Afdelingsleder, centerledere og medarbejdere ansat på plejecentrene i Omsorg og Sundhed, Odsherred Kommune.
Ansvarsfordeling	Afdelingsleder og teamleder er ansvarlig for at udbrede kendskab til denne instruks. Medarbejderne er ansvarlige for at kende til instruksen og efterleve denne.

INDHOLD

Metode	3
Fremgangsmåde	3
Valg af ydelse	3
Tavshedspligt.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Dokumentation	5
Kvalitetskontrol	5
Baggrundsviden.....	6
Kilder	6
Bilag 1.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Metode

En borgers behov for seksuelle ydelser vil altid bero på en konkret og individuel vurdering.

Inspiration til samtalen med borgeren - se pjecer fra sex og samfund

https://www.sexogsamfund.dk/sites/default/files/husk_seksualiteten_enkeltsider.pdf

Vurderingen udføres i samarbejde mellem centerlederen, centersygeplejersken og et fast personale.

Ved indflytningssamtalen på plejecenter introduceres boger og pårørende kort til området.

Personlige hjælpemidler ansøges der om hos leder af Visitation og hjælpemidler.

Fremgangsmåde

Vurdering af habilitet

Boger er habil / delvist habil	Personalet er behjælpelige med at tage kontakt til relevant samarbejdspartner. Personalet skal i samarbejde med boger, leder og centersygeplejersken vurdere behovet samt opstarte løsning efter mindstemiddels princippet. Ved delvis habilitet evt. konferering med en demenskonsulent Personalet kan være behjælpelig med bestilling af flex trafik
Boger er ikke habil	Personalet tager kontakt til demenskonsulenterne

Valg af ydelse

Forud for valg af ydelse, skal personalet i samarbejde med borger afdække hvad borgeren har behov for, med udgangspunkt i mindstemiddelsprincippet. Afklar følgende:

- Har borger hudsult, og behov for berøring?
- Har borger behov for hjælp til onani?
- Har borger behov for hjælp til at sætte pornofilm på?

- Har borger behov for hjælp til samleje med ægtefælle/kæreste?
- Ønsker borger besøg fra sexarbejder?

Det er vigtigt at personalet forholder sig neutralt til emnet og spørg nysgerrigt ind. Oplys altid borgeren om, at du har tavshedspligt.

Er der usikkerhed omkring hvad borger har behov for kan sexolog Asgerbo Persson kontaktes tlf.: +4530131811

Hudsult

Giver borger udtryk for hudsult og behov for berøring kan sensualitetsmassage foreslås;

Sexolog og Massageterapeut: Asgerbo Persson tlf: +4530131811 <https://www.sensualitetsmassage.dk/>

Kognitiv sexolog og parterapeut: Lene Alexander tlf: +4526963341 <http://lenealexander.dk/>

Hjælp til onani

Giver borger udtryk for hjælp til onani (både mænd og kvinder)

Hvis borger har behov for råd og vejledning til onani kan handisex.sk kontaktes

Sexolog og Massageterapeut: Asgerbo Persson tlf: +4530131811, mail: info@handisex.dk
<https://handisex.dk/>

Hjælp til at sætte film på

Hvis borger har behov for hjælp til at få sat film på, og finde hjælpemidler frem, kan personalet være behjælpelige med dette.

Hvis borger har brug for hjælp til indkøb af film kan personalet bistå med dette. Hjælp til indkøb af hjælpemidler kan ske gennem leder af visitationen og hjælpemidler.

Hjælp til samleje

Har borger behov for hjælp til samleje med ægtefælle/kæreste

Sexolog og Massageterapeut: Asgerbo Persson tlf: +4530131811, mail: info@handisex.dk
<https://handisex.dk/>

Sexarbejder

Ønsker borger besøg af en sexarbejder kan personalet være behjælpelige med at tage kontakt.

Bestilling af sexarbejder

Kontakt: <https://www.handicap-escort.dk/> tlf: 2940070 (Betaling skal ske kontant)

Sexolog og Massageterapeut: Asgerbo Persson tlf: +4530131811, mail: info@handisex.dk
<https://handisex.dk/>

Ved besøg af sexarbejder	
Før sexarbejderen ankommer	Personalet er behjælpelige med at gøre bøger i stand
Under besøg af sexarbejder	Personalet er ikke til stede og kan ikke bidrage til stillings skifte.
Efter besøg af sexarbejder	Hvis bøger ikke selv kan betale skal personalet være behjælpelige med dette. Hvis borgeren har sine penge opbevaret af plejecenteret og det er plejecenteret som skal udlevere pengene. Sexarbejderen skal skrive under på et udgiftsbilag. Det er lederen og en medarbejder som fortager udleveringen af penge.

Seksualiserende adfærd

Hvis borgeren kontinuerligt udøver sexchikane overfor personalet eller på anden måde giver udtryk for en seksualiseret adfærd og ikke kan korrigeres skal der udarbejdes en handleplan.

Dokumentation

Der skal foreligge dokumentation i CURA under helbredstilstanden *Problemer med seksualitet*

Kvalitetskontrol

Baggrundsviden

FN standardregel nr. 9 (ratificeret af Danmark i 1993) påbyder: ”Mennesker med handicap ikke må nægtes mulighed for at opleve deres egen seksualitet og indgå seksuelle forhold”

Alderdommen påvirker også seksualiteten. Nogen vil opleve nedsat sexlyst grundet naturlige fysiologiske årsager, men dette betyder ikke at seksualiteten forsvinder med alderen, den ændre sig blot. Lysten til og behovet for nærhed, ømhed og intimitet skærpes, når lysten til genitalt sex forsvinder. Ensomhed og mangel på fysisk kontakt (’hudsult’) er således et væsentligt problem blandt ældre.

FAQ

Er vi som kommune ansvarlige over for sexarbejderens arbejdsmiljø:

Kommunen er ikke ansvarlig for arbejdsmiljøet under sexarbejderens besøg.

Hvad hvis sexarbejderen bliver udsat for vold fra beboeren?

Det er sexarbejderen selv som skal foretage en anmeldelse af volden.

Kan man som fagperson blive pålagt at give konkret handlingsrette hjælp?

Fagpersoner kan ikke blive pålagt - at give konkret og handlingsrettet hjælp i forhold til:

- seksualoplæring
- samleje og anden seksuel samvær borgere imellem
- at tage kontakt til en sexarbejder på en borgers vegne.

Kilder

<https://www.sexogsamfund.dk/fagfolk/aeldre>, Sex og Samfund, 2022

https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2018/Forebyggelsespakker/Seksuel-sundhed.ashx?sc_lang=da&hash=036B7F92208A991C719079CF43B85F17, Sundhedsstyrelsen, 2022